

FINANSTILSYNET

THE FINANCIAL SUPERVISORY
AUTHORITY OF NORWAY

Rundskriv

Retningslinjer for sammenslåing og varsling av krav

RUNDSKRIV:

1/2018

DATO:

13.03.2018

RUNDSKRIVET GJELDER FOR:

Fremmedinkassoforetak

FINANSTILSYNET

Postboks 1187 Sentrum

0107 Oslo

1 Innledning

Rundskrivet oppsummerer Finanstilsynets uttalelser om kravene til varsling og sammenslåing av krav. Dette rundskrivet erstatter rundskriv 8/2011.

2 Det rettslige utgangspunktet

Inkassoloven § 17 bestemmer at skyldneren plikter å erstatte fordringshaverens nødvendige kostnader ved utenrettslig inndrivning.

Når inkassator har fått i oppdrag fra fordringshaver å drive inn flere krav mot samme skyldner, må inkassator vurdere om omkostningene ved å drive inn kravene separat er nødvendige. Er separat inndrivning ikke nødvendig, vil heller ikke omkostningene være nødvendige. Kravene må da behandles samlet, og det samlede hovedkravet blir beregningsgrunnlaget for de utenrettslige inndrivingskostnadene (inkassosalæret).

3 Hovedregel

Når inkassator får oversendt to eller flere krav fra samme fordringshaver mot samme skyldner, og kravene er på samme stadium i innfordringsprosessen, skal kravene som utgangspunkt slås sammen før betalingsoppfordring sendes. Det er ikke nødvendig å slå sammen to krav hvis betalingsoppfordring allerede er sendt for det ene kravet når det andre mottas til inkasso.

"Fordringshaver" skal forstås som ett juridisk subjekt. Det er ikke anledning til å holde krav separat fordi kravene har oppstått hos forskjellige filialer (kostnadssteder) av samme foretak. Det er heller ikke anledning til å holde kravene separat fordi fordringshaver er registrert i inkassosystemet med ulike kunde-/kreditornumre.

Krav som faller inn under hovedregelen, skal heller ikke holdes separat grunnet forskjellig rentesats knyttet til hovedstolene (opprinnelig gjeldsbeløp).

4 Unntak

Når kravene har ulike gjelds- eller tvangsgrunnlag, og inndrivelsesprosessen blir forskjellig, er sammenslåing som hovedregel ikke nødvendig. For eksempel kan inndrivelsesprosessen være forskjellig for et gjeldsbrevkrav med sikkerhet (pant) sammenlignet med et usikret krav.

Med mindre den enkelte avtale er sagt opp, er det anledning til separat inndrivelse for krav hvor det ikke vil være mulig å delbetale seg à jour for en bestemt ytelse når kravene er slått sammen. Eksempler på dette kan være der skyldner er ansvarlig for flere strømmålere og

strømmen leveres av samme kraftselskap, ved leasing av to eller flere biler eller der skyldner har misligholdt to eller flere kredittavtaler hos samme kredittyster.

5 Uhensiktsmessig påføring av salær ved manglende betalingsevne

Enkelte ganger kan inkassator få oversendt mange krav mot samme skyldner fra samme oppdragsgiver, men hvor kravene er på ulike stadier i inkassoprosessen, slik at hovedregelen om sammenslåing ikke gjelder. Når det foreligger mange slike krav, må inkassator vurdere om kravene likevel skal slås sammen. Avgjørende for denne vurderingen er om det foreligger forhold hos skyldneren som tilsier manglende betalingsevne som ikke er forbigående.

Indikasjoner på manglende betalingsevne som ikke er forbigående, vil kunne være at skyldner opplyser om dette, at det foreligger nylig utleggsforretning med "intet til utlegg", at det er registrert negative betalingsanmerkninger på skyldner eller at det foreligger mange misligholdte krav mot skyldner. Det vil også kunne være en sterk indikasjon hvis det foreligger gjentatt mislighold i abonnementsforhold, spesielt når det gjelder typiske nødvendige abonneringer som avtale om strøm og telefon.

Hvis inkassators undersøkelser viser at skyldners manglende betalingsevne ikke er forbigående, og det er på det rene at inndrivningstiltakene ikke vil lykkes, skal kravene som oversendes til inndrivelse, fortløpende slås sammen. Det enkelte krav skal varsles som normalt, med mindre vilkårene for unnlattelse av varsling etter § 12 i inkassoloven er oppfylt.

Det er ikke tilstrekkelig at inkassator sjablongmessig fastsetter en viss grense for antall krav som må foreligge før det skal vurderes sammenslåing i disse tilfellene. Foretakene må foreta en konkret vurdering i hvert enkelt tilfelle der det kan være aktuelt med sammenslåing av kravene. Det er imidlertid hensiktsmessig å innrette internkontrollen slik at et visst antall krav innebærer at foretaket foretar nærmere undersøkelser.

6 Varsling av krav

Hovedregelen er at det skal sendes inkassovarsel og/eller betalingsoppfordring selv om et krav skal slås sammen med et annet krav som det allerede er sendt kravbrev for.

Varslingsreglene i §§ 9 til 11 i inkassoloven kan imidlertid fravikes under visse forutsetninger, jf. § 12. I praksis vil dette kunne være tilfeller der det anses unødvendig å pålegge fordringshaver/inkassator å sende varsel. Et eksempel er terminvise ytelser, hvor ett eller flere av disse kravene allerede har gått til inkassooppfølging. I slike tilfeller kan det unnlates å sende skyldner varsel for den enkelte forfalte termin. I stedet kan det nye kravet legges til eksisterende inkassosak. Fordringshaver/inkassator kan imidlertid ikke beregne nytt inkassosalær ut fra ny akkumulert hovedstol dersom slik varsling unnlates.

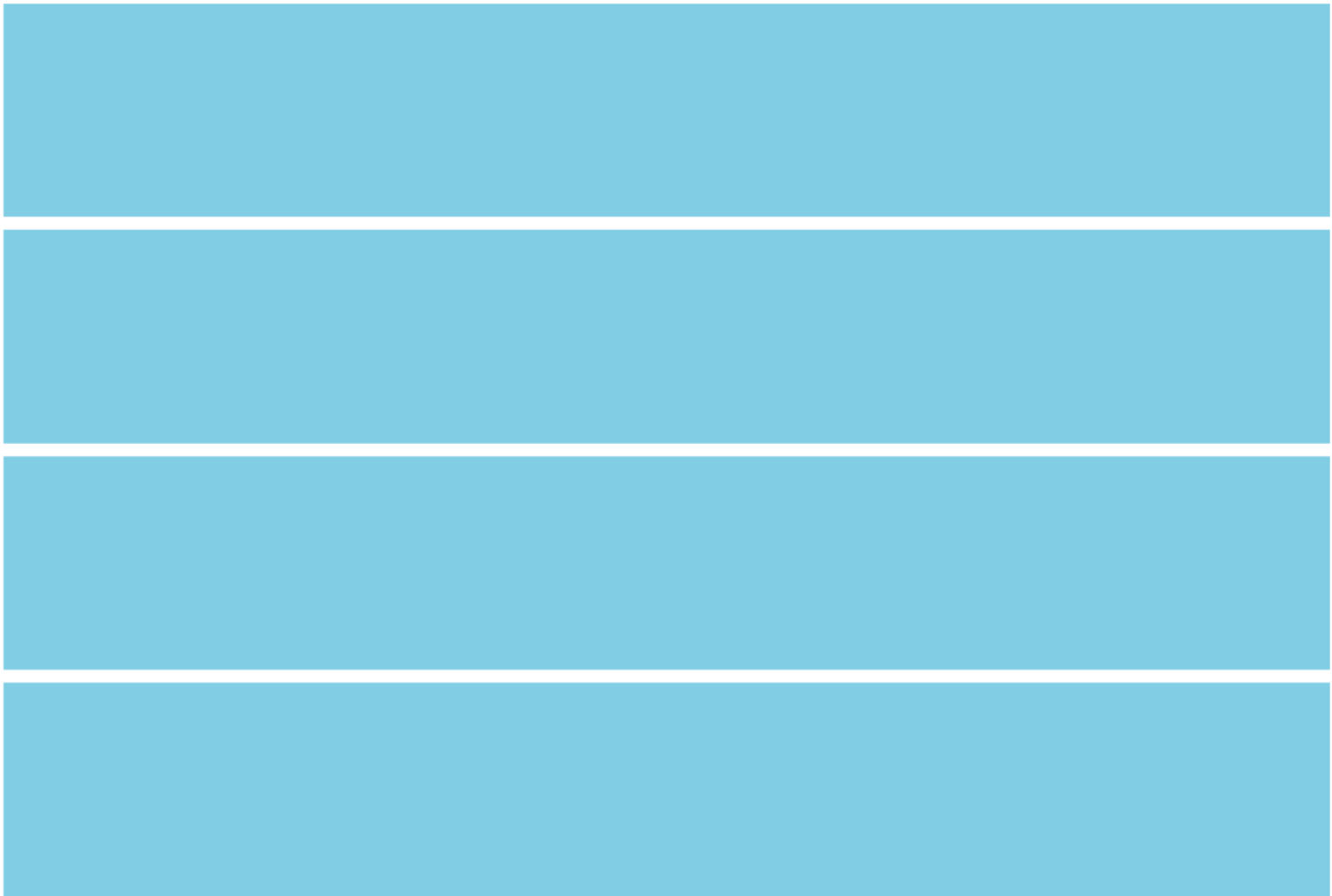
Selv om det gjøres unntak fra de særskilte varslingsreglene, gjelder det generelle kravet til god inkassoskikk. Dette innebærer at skyldneren må holdes skriftlig orientert om fordringens størrelse og utviklingen i inndrivingskostnadene etter hvert som flere terminvise krav misligholdes. Hvis det totale utestående kravet i eksempelvis et løpende kredittforhold eller boliglån blir bragt til forfall, skal dette imidlertid varsles på vanlig måte, selv om det foreligger tidligere forfalte enkeltterminer i avtaleforholdet.

7 Krav til rutiner

Manglende sammenslåing av krav eller brudd på varslingsreglene vil kunne ha stor konsekvens for den enkelte skyldner. Det er derfor viktig at risikoen for å overtre reglene på dette området gjenspeiles i foretakenes risiko- og internkontrollsystemer, og at det er opprettet hensiktsmessige kontroll- og saksbehandlingsrutiner for å forebygge og avdekke feil. Dersom foretaket avdekker at det har forekommet tilfeller av manglende sammenslåing eller feil når det gjelder varsling av krav, skal det utføre utvidede kontroller for å avdekke omfanget av avvikene.

Dersom inkassator har brutt kravet til sammenslåing, skal inkassosalæret frafalles i alle saker som skulle ha vært slått sammen¹. Dersom inkassator senere skal beregne salær for disse sakene, må inkassoprosessen startes på nytt.

¹Se Finansklagenemnda Inkassos uttalelse 2017-802.

FINANSTILSYNET

Postboks 1187 Sentrum

0107 Oslo

POST@FINANSTILSYNET.NO

WWW.FINANSTILSYNET.NO